

ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ ІНСТИТУТІВ ПРОТИДІЇ ЗЛОВЖИВАННЯМ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

ТЕРТИШНИК Володимир - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін Університету митної справи та фінансів

КОШОВИЙ Олександр - адвокат, Юридична компанія «Кошовий і Партнери»

УДК 343.531

У статті розкриваються проблеми протидії зловживанням на фондовому ринку. Предлагается решение проблемы совершенствования института ответственности за зловживання на фондовому ринку с учетом имплементации Директивы 2014/57/ЕС, внесены предложения относительно устранения несовершенств бланкетного метода формирования правовой нормы об ответственности за манипулирование фондовым рынком.

Ключові слова: маніпулювання фондовим ринком; юридична визначеність; конкуренція юридичних норм; Директива 2014/57/ЄС.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У 2011 році Кримінальний кодекс України було доповнено ст. 222-1 «Маніпулювання на фондовому ринку», диспозиція якої викладена через спробу застосування бланкетного способу. Закон не містить чітких, юридично визначених і достатніх об'єктивних критеріїв розмежування протиправних і юридично допустимих дій, що не відповідає вимогам принципу юридичної визначеності та забезпечення верховенства права. Водночас Законом № 1678-VII від 16.09.2014 [20] передбачені зобов'язання України з імплементації норм законодавства Європейського Союзу, що ними встановлена відповідальність за зловживання фондовим ринком.

Актуальність досліджуваної проблеми обумовлюється необхідністю створення належних умов для інвестиційної діяльності, стабілізації фондового ринку, розробки чітких, зрозумілих і справедливих правил у сфері ринкових відносин, що буде сприяти позитивним фінансовим процесам у державі.

Аналіз останніх наукових досліджень показує, що проблема юридичної визначеності інститутів протидії зловживанням на фондовому ринку приділяється увага вчених юристів і економістів [9, 11, 12, 13, 16, 17, 19]. Окремі проблеми відповідальності за зловживання фондовим ринком висвітлені у присвячених даному предмету дослідження роботах О. О. Дудорова [9], Д. В. Каменського [10], В. О. Гацелюка [8], Р. А. Волинця [6,7]. Водночас комплексного дослідження проблематики якості та способів імплементації до кримінального законодавства України норм *acquis* ЄС – Директиви 2014/57/ЄС [3], на національному рівні не проводилися. Існуючі публікації не вичерпують усю складну проблему, а швидше утворюють фундаментальну базу для подальшого її дослідження.

Метою даної роботи є надання пропозицій щодо підвищення доктринальної та правової якості правових інститутів, пов'язаних із застосуванням відповідальності за «маніпулювання фондовим ринком», з урахуванням положень Директиви 2014/57/ЄС.

**Викладення основного матеріалу
дослідження
та його основні результати**

У 2011 році Законом України №3267 від 21.04.2011 року Кримінальний кодекс України було доповнено ст. 222-1 «Маніпулювання на фондовому ринку». До цього моменту подібні дії карались адміністративними заходами.

Сподівання на те, що встановлення більш жорсткої, а саме кримінальної відповідальності, за дії, пов'язані зі зловживанням на ринку, значно покращать забезпечення правопорядку у сфері ринкових відносин, не виправдались. Правоохоронні органи все більш рідше застосовують указану норму КК України. Так, за даними Генеральної прокуратури [14] в 2015-2017 роках за статтею 222-1 КК України зареєстровано 11 кримінальних проваджень. З них до суду не направлено жодного. За даними Державної судової адміністрації України, за останні три роки за даною статтею не було винесено жодного вироку [15]. У попередні роки мали місце поодинокі випадки застосування судами України даної норми, зокрема з у поєднанні з амністією (1 випадок - 2011 рік), а також і з передбачених її санкціями певних покарань, наприклад, штрафу (2 вироки - 2013 рік і 2 вироки - 2014 рік). Значною мірою така незначна практика застосування цієї законодавчої новели пов'язана зі складністю самих запроваджуваних норм права, недостатністю належних актів їх тлумачення та наукових розробок. З іншого боку, існують значні корупційні ризики та можливості для відкриття кримінальних проваджень для тиску на бізнес, «маніпулювання самими учасниками ринку».

КК України в статті 222-1 «Маніпулювання на фондовому ринку» не досить чітко, із застосуванням розпливчатих дефініцій і юридичних фікцій, зробив спробу сформулювати спеціальний склад злочину, визначаючи наступне: «Умисні дії службової особи учасника фондового ринку, що мають ознаки маніпулювання на фондовій біржі, встановлені відповідно до закону щодо державного регулювання ринку цінних паперів, що призвели до отримання про-

фесійним учасником фондового ринку або фізичною особою чи третіми особами прибутку у значних розмірах, або уникнення такими особами збитків у значних розмірах, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваному законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб...».

Термін «маніпуляція» чи «маніпулювання» походить від латинського слова «manipulare» та означає «управляти», «управляти зі знанням справи» тощо, а його первинний зміст включає дії як позитивного характеру так і може охоплювати діяння негативного характеру, включаючи різні «махінації». Маніпулювання, у свою чергу, може розподілятися на наступні види за об'єктом [21]:

1) шахрайська професійна діяльність (fraudulent trading) з метою штучного підвищення ціни та об'єму торгівлі фінансового інструменту з метою заохочення його купівлі інвесторами; відбувається шляхом узгоджених торгів;

2) шахрайство на основі маніпулювання інформацією (information-based manipulation), наприклад, викривлення інформації (зокрема, фінансової) керівництвом компанії/посадовими особами;

3) операції з цінними паперами на основі конфіденційної інформації (insider trading), наприклад, націлені на отримання прибутку пов'язаними особами.

Закон не дає чітких розмежувань «позитивних маніпуляцій» від суспільно небезпечних, а тим самим кримінально карних «махінацій», змішуючи всі діяння в терміні «маніпулювання», ознаки якого не розкриває.

Не усувають ознак очевидних юридичних фікцій і приписи ст. 10-1 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», згідно з визначеннями якого «маніпулюванням цінами на фондовому ринку є наприклад, : «1) здійснення або намагання здійснити операції чи надання заявки на купівлю або продаж фінансових інструментів, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни фінансового інструменту, що не

відповідають дійсності та вчиняються одноосібно або за попередньою змовою групою осіб і призводять до встановлення інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій або заявок»; «5) неодноразове протягом торговельного дня укладення двома або більше учасниками торгів угод купівлі чи продажу фінансових інструментів у власних інтересах чи за рахунок одного і того ж клієнта, за якими кожен з учасників торгів виступає як продавець та покупець одного і того ж фінансового інструменту за однаковою ціною в однаковій кількості або які не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети хоча б для одного з учасників торгів (або їх клієнтів), а також надання клієнтом кільком учасникам біржових торгів доручення на укладення в його інтересах однієї або більше угод з одним і тим самим фінансовим інструментом, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта» тощо.

Як зазначає О. Дудоров, викладений у ст. 10-1 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» законодавчий матеріал занадто складний для сприйняття. Використання у ньому розпливчатих формулювань на кшталт «намагання здійснити операції», «очевидний економічний сенс», «суттєве відхилення від ціни», явно не сприятимуть ефективному застосуванню ст. 222-12 КК на практиці [9, с. 483].

У швидкоплинних процесах очевидне від неочевидного відрізнити не те що важко, скоріше у розумних людей завжди будуть сумніви щодо, на перший погляд, «очевидного» для інших.

«Свобода взагалі і свобода ринкових відносин, зокрема, полягає в тому, що людина може робити все, що не заборонено. Встановлюючи відповідальність за певні дії, законодавець мав би, по-перше, сформулювати ознаки суспільної небезпечності певних дій, по-друге, визначити, що сама заборонено, по-третє, чітко і зрозумілою мовою, достатньою для диференціації того, що можна від того, чого не дозволено, указати, порушення яких саме заборон тягне кримінальну або адміністративну відповідальність. Недотримання цих вимог показує на недотримання принципу юридичної визначе-

ності, перетворює норми закону в юридичну фікцію» [18, с. 200].

Однією з не досить вдало визначених ознак маніпулювання на фондовому ринку вказаним Законом України є припис вважати такими «намагання здійснити операції чи надання заявки на купівлю або продаж фінансових інструментів, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни фінансового інструменту, що не відповідають дійсності». Намагання можуть не мати об'єктивного прояву, а знаходитись на рівні «замислу» чи «плану», тобто в сфері суб'єктивного і не досяжного для сприйняття та фіксування, рівно як і недосяжними для судового аналізу можуть стати хибно створені у когось уявлення, які значною мірою залежать від суб'єктивних процесів того, хто «уявляє».

Ці зауваження стосуються також інших положень Закону, в тому числі застосування у пунктах 5 та 6 нової статті 10-1 названого Закону таких понять, як «очевидний економічний сенс» та «очевидна законна мета». Мета – це уявна модель бажаного результату, яка міститься в «уяві» особи, не завжди викладається на папері чи в об'єктивному світі, а, отже, не завжди доступна для сприйняття, аналізу.

Положення ст. 222-1 КК України «Маніпулювання на фондовому ринку», окрім конкуренції з нормами адміністративного права, яким передбачена відповідальність за аналогічні діяння, при криміналізації діянь, які раніше карались адміністративними санкціями, протирічать засадам, викладеним у ст. 22 Конституції України, згідно з якою «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод». Застосована криміналізація діяння є різновидом недопустимого звуження існуючих прав і свобод людини.

У цілому сама законодавча конструкція, що використана, при формуванні приписів названих статей, не зовсім відповідає усталеним прийомам законодавчої техніки, принципам кримінального права взагалі та принципу юридичної визначеності, зокрема, на застосуванні якого наголошують чи-

сельні прецедентні рішення Європейського суду з прав людини.

Правове регулювання суспільних відносин, взагалі, і на фондовому ринку, зокрема, має буди виваженим, забезпечувати баланс приватних і публічних інтересів, сприяти інвестиційному клімату, водночас створюючи необхідні засоби стримувань і противаг проти можливостей шахрайських діянь. Це досить складна задача законодавця.

Незважаючи на нову редакцію Директиви 2014/57/ЄС про кримінальні санкції за зловживання ринком та її рекомендації щодо імплементації закладених тут положень, європейські країни досі по-різному вирішують ці питання.

Якщо законодавство Польщі [5], встановлюючи систему заборон у сфері фондового ринку, запроваджує більш жорсткі санкції здебільшого саме за використання при здійсненні ринкових операцій конфіденційної інформації, то законодавство Німеччини дотримується більш ліберальних підходів і можливостей застосування сучасних інформаційних технологій, у першу чергу, для профілактики, попередження та виявлення зловживань, без залучення на етапі виявлення протиправних фактів слідчих органів.

Так, за даними Федерального управління фінансового нагляду Німеччини (BaFin) для виявлення зловживань на ринку, застосовується Постанова Європейського союзу про зловживання на ринку № 596/2014 від 16 квітня 2014 року. Стаття 12 даного нормативного акту визначає ознаки незаконної маніпуляції, розділяючи їх на маніпуляції на основі інформації, на основі транзакцій, з посилюючою ціною та іншими схемами маніпуляції. Для виявлення фактів маніпуляцій здійснюється системна аналітична робота з застосуванням сучасних інформаційних технологій. Зокрема, широко використовується інструмент бізнес-аналітики «SAP BusinessObjects Web In-telligence», а також новітня система ALMA («Комплексна система сигналізації і контролю ринку», яка запроваджена рік тому.

При виявленні фактів зловживань, аналітичний відділ управління фінансового нагляду аналізує дані транзакцій, надані інвестиційними компаніями, згідно з вимо-

гами статті 26 MiFIR (ПОЛОЖЕННЯ (ЄС)-№ 600/2014). Якщо аналіз підтверджує ознаки кримінально карного маніпулювання, аналітичний відділ рекомендує розпочати офіційне розслідування слідчим підрозділам, а якщо вбачаються лише адміністративні правопорушення, матеріали направляються внутрішнім підрозділам для застосування відповідних санкцій. Позитивним моментом такого підходу до протидії зловживань на ринку є те, що в даному випадку запроваджуються важливі механізми виявлення і попередження зловживань на ринку, а також правові процедури їх попередньої ретельної та обов'язкової дослідчої перевірки з застосуванням спеціального програмного забезпечення, яке здійснює автоматичний аналіз даних. Це певним чином мінімізує невинуватене втручання силових структур у діяльність ринку, тиску на бізнес та знижує корупційні ризики в діяльності поліцейських і інших правоохоронних органів, усуває непотрібні затрати на громіздкі розслідування, там, де можна застосувати спрощені процедури накладення адміністративних санкцій. Даний досвід є корисним для удосконалення національної доктрини та законодавчої бази протидії зловживань на ринку.

Варіанти вирішення проблеми удосконалення національного українського законодавчого визначення відповідальності за незаконні дії на ринку можуть бути різними: а) з огляду на допущені при закріпленні в законі ст. 222-1 КК України, порушення положень ст. 22 Конституції України, застосування декриміналізації, - скасування ст. 222-1 Кримінального кодексу України та встановлення більш дієвих засобів протидії даним діянням у нормах адміністративного права; б) забезпечення більш чіткої правової визначеності інституту відповідальності за «маніпулюванням ринком» шляхом удосконалення норм як кримінального, так і адміністративного законодавства; в) встановлення відповідальності за зловживання на ринку в рамках окремого концептуально нового Кодексу України «Про проступки». При цьому слід враховувати баланс приватних і публічних інтересів.

Дослідивши дану проблему на монографічному рівні, Р. А. Волинець на підставі вимог Директиви №2003/6/ЄС від 28 січня 2003 р. про інсайдерську діяльність та маніпулювання ринком пропонує диспозицію ч. 2 ст. 222-1 КК України викласти таким чином: «Умисне укладення службовою особою учасника фондового ринку біржового контракту (договору), з метою формування неправильного уявлення про попит, пропозицію або ринкову ціну фінансового інструменту, або з метою встановлення ціни на фінансовий інструмент, яка явно не відповідає дійсній ціні, укладення біржового контракту (договору) із застосуванням обману, поширення у засобах масової інформації або будь-яким іншим способом завідомо недостовірних відомостей про фінансовий інструмент, якщо такі дії призвели до отримання професійним учасником фондового ринку або іншою особою прибутку у значних розмірах, або уникнення такою особою збитків у значних розмірах, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам або інтересам фізичних і юридичних осіб, державним або громадським інтересам...» [6, с. 444]. Безумовно, втілення даних пропозицій у законодавство стало певним позитивним кроком, але не вичерпує усю складну проблему якості законодавчого регулювання ринку.

Проблема удосконалення законодавства щодо зловживань на ринку має розв'язуватись з урахуванням необхідності досягнення виваженого балансу приватних і публічних інтересів, принципу економії кримінальних репресій, а також з урахуванням того, що в 2014 році Угодою про асоціацію України з Європейським Союзом у частині реформування фондового ринку було передбачено, що наша країна забезпечить поступове приведення у відповідність з нормами ЄС своїх чинних законів і майбутнього законодавства. До чинного законодавства ЄС у сфері боротьби зі зловживаннями ринком відносяться чинні Директива ЄС №2014/57/ЄС від 16 квітня 2014 р. про кримінальні санкції за зловживання ринком та Регламент ЄС № 596/2014 від 16 квітня 2014 року про зловживання на ринку (регламент про зловживання на ринку) і про визнання

такими, що втратили чинність, Директиви 2003/6/ЄС Європейського Парламенту та Ради і Директив Комісії 2003/124/ЄС, 2003/125/ЄС і 2004/72/ЄС[4]. Авторами даної статті розроблений для подання до Верховної Ради окремий законопроект щодо імплементації указаної Директиви №2014/57/ЄС.

Водночас у питаннях імплементації норм європейського законодавства до національного законодавства України, на нашу думку, слід виходити з примату вітчизняної доктрини права.

Висновки. При формулюванні юридичної відповідальності правові норми мають базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної. Диспозиція норми щодо відповідальності за «маніпулювання ринком» має бути викладена більш чітко з дотриманням принципу юридичної визначеності, без застосування бланкетного способу і оціночних, багатозначних та неконкретних положень. Зокрема, пропонуємо закріпити тут такий припис :

«Умисні дії учасника ринку з маніпулювання урегульованим законом ринком, шляхом надання будь-якої завідомо неправдивої чи недостовірної інформації, декларації фіктивних пропозицій чи оманливих намірів або розповсюдження інших завідомо хибних даних чи фактів, які завдали значної шкоди інтересам інших фізичних, юридичних осіб або державі...»

У примітках до даної статті доцільно буде зазначити наступне:

1) під поняттям «ринок» у цій статті слід розуміти визначений відповідним Законом регульований ринок;

2) під маніпулюванням ринком у цій статті слід розуміти наступні дії: а) здійснення трансакції, розміщення наказу на торгівлю чи будь-які інші дії, що: подають недостовірні чи оманливі сигнали щодо пропозиції, попиту чи ціни фінансового інструмента або пов'язаного з ним спотового контракту; або фіксують ціну одного чи декількох фінансових інструментів або пов'язаного з ним спотового контракту на аномальному або штучному рівні, окрім випадків, коли особа, що здійснює трансакції чи випускає накази на

торгівлю має законні підстави для таких дій, і такі трансакції чи накази на торгівлю відповідають прийнятим комерційним практикам на відповідному торговельному майданчику; б) здійснення трансакції, розміщення наказу на торгівлю чи будь-які заходи або дії, що впливають на ціну одного чи декількох фінансових інструментів чи пов'язаного з ними спотового контракту, з використанням фіктивної схеми чи будь-якої іншої форми обману чи махінацій; в) поширення інформації в засобах масової інформації, включаючи через мережу Інтернет, чи будь-якими іншими засобами, що подає недостовірні чи оманливі сигнали щодо пропозиції, попиту чи ціни фінансового інструменту чи пов'язаного з ним спотового контракту, або фіксує ціну одного чи декількох фінансових інструментів чи пов'язаного з ними спотового контракту на аномальному чи штучному рівні, якщо особи, що поширювали інформацію, отримують для себе чи іншої особи перевагу чи зиск з поширення вищезгаданої інформації; г) надання будь-якої недостовірної чи оманливої інформації чи введення недостовірних чи оманливих даних або будь-які інші дії, покликані маніпулювати розрахунком базової ціни (бенчмарків);

3) значним розміром у цій статті вважається розмір, який у п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

4) значною шкодою у цій статті вважається шкода, яка у п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Тяжкими наслідками у цій статті вважається шкода, яка у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

5) не є маніпулюванням ринком, а отже, кримінальним правопорушенням дії, які здійснюються відповідно до чинних на ринку правил, регламентів, стандартів, затверджених в установленому порядку, а також отримання правомірної вигоди при дотриманні таких правил, регламентів, стандартів».

Перспективи подальшого дослідження проблеми вбачаються в розробці концептуальної моделі проекту Закону про внесення змін і доповнень до КК України та до адміні-

стративного законодавства в аспекті відповідальності за зловживання на ринку, а також у розробці доктринальної моделі Кодексу України «Про проступки», які були б стратегічно і доктринально вивіреними, гармонізували б приватні і публічні інтереси та ґрунтувалися б на цілісній концептуальній моделі системи принципів права правової держави та галузевих правових засадах.

Література

1. Кримінальний кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

2. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 № 448/96-ВР URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр/para0360#o360>.

3. Directive 2014/57/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on criminal sanctions for market abuse (market abuse directive) Доступ до законодавства Європейського Союзу. Брюссель, 2018. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0057> (accessed may 12, 2018).

4. Regulation (EU) No 596/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on market abuse (market abuse regulation) and repealing Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council and Commission Directives 2003/124/EC, 2003/125/EC and 2004/72/EC Text with EEA relevance. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32014R0596>

5. Закон про обіг фінансових інструментів. Законодавство Польщі. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051831538/U/D20051538Lj.p>

6. Волинець Р. А. *Кримінально-правова охорона фондового ринку: сучасний стан та перспективи вдосконалення: монографія*. Київ: ВД Дакор. 2018. 452 с.

7. Волинець Р. А. *Проблеми відмежування злочинів, що посягають на фондовий ринок, від адміністративних правопорушень*. «ПРАВО.UA». №1. 2018. С. 110.

8. Гацелюк В.О. *Ризики банкетного способу визначення ознак об'єктивної сторони складу злочину (в контексті криміналізації маніпулювання на фондовому ринку)*. Кримінальний

кодекс України: 10 років очікувань: тези доповідей та повідомлень учасників Міжнародного симпозіуму, 23-24 вересня 2011 р. Львів: ЛЬДУВС, 2011. 103-107.

9. Дудоров О. *Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: монографія* (Юридична практика 2003) 924.

10. Каменський Д. В., *Шахрайські посягання на фондові ринки України та США: підстави, ознаки та форми притягнення до кримінальної відповідальності*. Юридичний науковий електронний журнал, №4/2014, режим доступу: http://www.lsej.org.ua/4_2014/46.pdf, 20.06.2018

11. Коржанський М. Й. *Кваліфікація злочинів. Навчальний посібник*. Видання 2-ге. К.: Атіка, 2002. 640 с.

12. Коржанський М. Й. *Нариси уголовного права*. К.: Генеза, 1999. 66.

13. *Кримінальне право (Особлива частина): підручник у 2 т.* / [Данилевський О. О., Калмиков Д. О., Хавронюк М. І. та ін.]; ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Луганськ: Елтон-2. Т. 1. 483.

14. Лист Генеральної прокуратури України від 05.03.2018 р. №19/4-364 виз-18 щодо статистичної інформації про зареєстровані упродовж 2012-2017 рр. кримінальні правопорушення за ст. 222-1 Кримінального кодексу України та наслідки їх розслідування.

15. Лист Державної судової адміністрації України від 03.03.2018 р. №інф/БП147-18-інф/БП148/-18-інф/БП149-18-інф/БП150-18-145/18 щодо статистичної інформації про кількість осіб, рішення щодо яких набрали законної сили у 2006-2017 роках, за злочини, передбачені ст. 222-1, 233-1, 223-2, 233-2 Кримінального кодексу України.

16. *Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України*. За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. [9-те вид., переробл. та допов.]. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.

17. Петруня Ю., Івашин О. *Інституційні чинники економічного розвитку*. Економічна теорія, 2010. 34. С. 24-31.

18. Тертишник В. М. *Правнича допомога та захист у кримінальному процесі: Підручник* / За заг. ред. д.ю.н., академіка НАН України

Ю. С. Шемшученко. Київ: Алерта, 2018. С. 200.

19. Тертишник В. М., Сачко О. В., Кошовий О. Г. *Принципи права в інтегративній доктрині вдосконалення кримінального законодавства*. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. №3. Вип. 3. С. 66-70.

20. Закон України Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>

21. Ögüt H., M. Doganay M., Aktas R. Detecting stock-price manipulation in an emerging market: The case of Turkey. URL:<http://easiv.cankaya.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/984/Do%20C4%9Fanay,%20M.Mete.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Tertyshnyk V., Koshovyi O.

Problems of legal certainty of institutions to counter abuses on the stock market.

In 2011, the criminal code supplemented by article “Stock market manipulation”. Problems of application of this norm is related to the lack of legal certainty of the elements of the composition of the crime. The law contains no clear legally defined and sufficient objective criteria of differentiation of illegal and legally permissible. At the same, time in accordance with the obligations of Ukraine before the European Union, in particular the implementation of the norms of the EU concerning the establishment of responsibility for the abuse of the market. The importance of the problem is caused by the need to stabilize the capital markets. The article reveals the concept and features of the application of the principles of legal certainty in order to overcome the problems of the application of criminal liability for criminal offences related to drug on the market.

The proposed solution to the problem of the legal certainty of the Institute responsible for the abuse of market conduct with regard to the need to implement the EU directive on criminal sanctions for abuse the market. This

АНОТАЦІЯ

У статті розкриваються проблеми протидії зловживанням на ринку. Пропонується вирішення проблеми правової визначеності інституту відповідальності за зловживанням на ринку з урахуванням імплементації Директиви 2014/57ЄС про кримінальні санкції за зловживання ринком, внесені пропозиції щодо усунення недоліків бланкетного способу утворення правової норми про відповідальність за маніпулювання ринком.

Ключові слова: маніпулювання ринком; юридична визначеність; конкуренція юридичних норм; Директива 2014/57/ЄС.

ensure the integrity of the legal provisions in criminal law, to eliminate competition from the norms of criminal and administrative legislation. Based on the EU directive on criminal sanctions for abuse of the market proposed a new edition of the rules of law “manipulation.” Made proposals to eliminate the shortcomings the method of formation of legal norms for the manipulation, proposed specific contents of adequacy of normal notions and legal categories.

SUMMARY

The article reveals the problems of combating drug on the market. The proposed solution to the problem of the legal certainty of the Institute responsible for the drug on the market with regard to the implementation of directives by 2014/57ES on criminal sanctions for abuse the market, made proposals for elimination of the deficiencies method of formation of legal norms on responsibility for market manipulation.

Keywords: manipulation; legal certainty; competition law standards; Directive of the EU 2014/57/EU.

The article reveals the problems of combating drug on the market. The proposed solution to the problem of the legal certainty of the Institute responsible for the drug on the market with regard to the implementation of directives by 2014/57 ES on criminal sanctions for abuse the market, made proposals for elimination of the deficiencies method of formation of legal norms on responsibility for market manipulation.

Keywords: manipulation; legal certainty; competition law standards; Directive of the EU 2014/57/EU.